

**UCHWAŁA NR XLIX/323/2022
RADY GMINY KAWĘCZYN**

z dnia 12 kwietnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Kowale Pańskie przedstawionego przez Sołtysa
Sołectwa Kowale Pańskie.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 559) Rada Gminy Kawęczyn uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Plan Odnowy Miejscowości Kowale Pańskie przedstawiony przez Sołtysa Sołectwa Kowale Pańskie i uchwalony przez Zebranie Wiejskie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kawęczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Kawęczyn

Piotr Gebler

Plan Odnowy Miejscowości Kowale Pańskie na lata 2022-2029

Województwo Wielkopolskie
Powiat Turecki
Gmina Kawęczyn

Kowale Pańskie, 2022 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
2.	Charakterystyka Kowali Pańskich	4
3.	Inwentaryzacja istniejących zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego	7
4.	Ocena mocnych i słabych stron.....	8
5.	Wypracowanie wiodącego wizerunku Kowali Pańskich.....	10
6.	Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.....	11
7.	Opis planowanych zadań w perspektywie 7 lat	12

1. Wprowadzenie

Plan Odnowy Kowale Pańskie został wypracowany w okresie styczeń – marzec. Sporządzenie i realizacja Planu Odnowy Miejscowości służy podniesieniu standardu życia poprzez realizację zadań inwestycyjnych zwiększających atrakcyjność danej miejscowości. Ponadto celem Planu jest rozwój tożsamości lokalnej społeczności.

Realizacja zamierzeń wpisanych w zakres Planu Odnowy Miejscowości ma przyczynić się także do wykreowania pozytywnego wizerunku miejscowości, zarówno jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania, jak i wartego odwiedzenia. W związku z tym konieczna jest realizacja działań zorientowanych na:

- zapewnienie względnej równowagi pomiędzy potrzebami i preferencjami społecznymi, funkcjami oraz zagospodarowaniem przestrzeni,
- optymalne wykorzystanie zasobów własnych miejscowości, które determinują poziom atrakcyjności lokalizacyjnej dla ludności,
- stałe monitorowanie otoczenia miejscowości, mające na celu poszukiwanie szans jej rozwoju i unikanie zagrożeń w tym zakresie.

Odnowa wsi oznacza rozwój oparty na własnych siłach i zasobach, które są niedostępne w mieście, niepowtarzalne i różnorodne. Odnowa wsi nie istnieje bez osobistego zaangażowania ludzi. Społeczność lokalna przyjmuje odpowiedzialność za przyszłość swoją i swojego otoczenia. W odnowie wsi liczy się całokształt potrzeb mieszkańców związanych z życiem na wsi. Istotą programu odnowy wsi jest doprowadzenie do stanu, w którym społeczność wsi wypracowuje wizję odnowy i rozwoju oraz Plan Odnowy Wsi, który będzie akceptowany przez ogół mieszkańców, a jej działania znajdują niezbędne wsparcie ze strony gminy.

Opracowanie Planu Odnowy Wsi to przedsięwzięcie podstawowe, ponieważ ma na celu inwentaryzację zasobów oraz ocenę silnych i słabych stron wsi, określenie głównego kierunku zmian (wizji) i opracowanie na tej podstawie zadań planowanych w perspektywie 7 lat. Formalnym efektem działania jest przyjęcie Planu Odnowy Wsi przez zebranie wiejskie, a także zatwierdzenie go przez Radę Gminy.

2. Charakterystyka Kowali Pańskich

Miejscowość Kowale Pańskie położona jest w typowo rolniczej gminie Kawęczyn, w której znajdują się duże i nowoczesne gospodarstwa rolne oraz typowe dla obszarów wiejskich Wielkopolski małe rodzinne gospodarstwa rolne. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego to 10 ha. W gminie nie ma większych zbiorników wodnych, ale przez teren gminy rozciąga się malowniczy krajobraz doliny rzeki Teleszyny, który zalicza się do Uniejowskiego Krajobrazu Chronionego. Można tu spotkać rzadkie gatunki ptaków oraz roślin.

Na terenie gminy osiedlił się bocian czarny – co stanowi niezwykle wydarzenie ornitologiczne, gdyż jest to gatunek bardzo rzadki i płochliwy. Przez gminę nie przebiega żadna czynna linia kolejowa.

Kowale Pańskie na mapie Gminy Kawęczyn

Kowale Pańskie położone są w północnej części Gminy i mają dobre połączenia z sąsiadującymi miejscowościami. Przez miejscowość przebiega droga krajowa 83 Turek – Sieradz. W odległości kilku kilometrów znajduje się także droga wojewódzka Łódź – Kalisz.

Jest to obszar równinny położony w otoczeniu malowniczych pól i łąk. W Kowalach Pańskich mieszkają 204 osoby (stan na 31.12.2021r.) Mieszkańcy opisywanej wsi to w znacznej większości rdzenni mieszkańcy zajmujący się rolnictwem, a także utrzymujący się z pracy zarobkowej. Nie można pominąć pozostałych grup jakimi są dzieci i młodzież ucząca się, a także mieszkańców utrzymujących się z świadczeń socjalnych typu: emerytura, renta czy zasiłek. Miejscowa ludność zwłaszcza ta starsza sprawnie posługuje się gwarą wielkopolską. Kowale Pańskie są wsią stwarzającą dobre warunki do osiedlenia się, budowy domu. Sprzyja temu usytuowanie wsi, a także bliskość szkoły podstawowej, przedszkola gminnego, sklepów, apteki, przychodni zdrowia, kwaciarni czy salon fryzjerski.

Kościół pw. Siedmiu Boleści NMP w Kowalach Pańskich

W Kowalach Pańskich ważne miejsce zajmuje Kościół pw. Siedmiu Boleści Najświętszej Marii Panny – jednonawowa świątynia późno klasycystyczna z lat 1847-53, z detalami neoromańskimi w elewacjach. W latach 2008 - 2009 odnowiono elewację zewnętrzną kościoła, wymieniono pokrycie dachu na dachówkę ceramiczną. W otworach wieży zamontowano trzy zegary. W 2009 r. wykonano z granitu nowe schody główne i do zakrystii.

Parafia administracyjnie należy do diecezji włocławskiej (dekanat dobrski). W skład parafii wchodzi takie miejscowości jak: Kowale Pańskie, Kowale Pańskie-Kolonia, Siedliska, Leśnictwo, Dziewiątka, Ciemień, Dzierzbotki, Marianów-Kolonia oraz Młodzianów. Nieopodal Kościoła znajduje się plebania, kaplica pogrzebowa, a także cmentarz katolicki z XIX w.

Przydrożny krzyż w Kowalach Pańskich

Przez Kowale Pańskie przebiega jedna droga krajowa oraz jedna droga gminna o nawierzchni asfaltowej. Pozostałe drogi mają nawierzchnię żwirową. Brak chodników oraz parkingów zmniejszają bezpieczeństwo pieszego podczas przemieszczania się i spacerowania. Na terenie miejscowości nie ma, ścieżek rowerowych i pieszych placu zabaw oraz zagospodarowanych terenów zielonych. Uboga infrastruktura ogranicza rozwój rekreacyjno – turystyczny miejscowości. Brakuje świetlicy wiejskiej, a także obszaru który stanowiłby centrum spotkań społeczności lokalnej.

Miejscowość Kowale Pańskie nie organizuje wielu imprez oraz festynów. Ponadto nie funkcjonuje tu stowarzyszenie, które działałoby na rzecz wsi. Natomiast dzięki współpracy z Urzędem Gminy bardzo dobrze funkcjonuje Fundusz świaki.

3. Inwentaryzacja istniejących zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego

Rozwój funkcji mieszkaniowej miejscowości, wzrost liczby dzieci i młodzieży oraz zmiana stylu życia młodych mieszkańców miejscowości (wzrost zapotrzebowania na aktywny wypoczynek oraz udział w imprezach kulturalnych i rekreacyjnych) powoduje konieczność rozbudowy ubogiej infrastruktury rekreacyjno – turystycznej Kowali Pańskich. Ponadto brak zagospodarowanego i bezpiecznego terenu rekreacyjno – sportowego powoduje ograniczenie aktywności rekreacyjno – sportowej mieszkańców i złe nawyki spędzania wolnego czasu wśród młodzieży.

Rozwój funkcji mieszkaniowej Kowali Pańskich powoduje potrzebę budowy dróg, a także przebudowy i modernizacji już istniejących. Miejscowość Kowale Pańskie posiada wiele nowopowstałych domów oraz dzięki dogodnej lokalizacji szasną na kolejne. Stąd wynika potrzeba rozbudowy sieci dróg.

Przez Kowale Pańskie przebiega światłowód i wszyscy mieszkańcy mają do niego dostęp. Wieś jest w pełni zwodociągowana brak jednak dostępu wszystkich gospodarstw domowych do kanalizacji sanitarnej. Zanieczyszczenia odprowadza się do zbiorników bezodpływowych.

Zaopatrzeniem w energię elektryczną dla mieszkańców Kowali Pańskich zajmuje się Energa – Operator S.A. Istniejąca infrastruktura spełnia standardowe warunki w zakresie ciągłości dostaw. Natomiast niektóre linie ze względu na ich stan techniczny wymagają przebudowy, modernizacji.

4. Ocena mocnych i słabych stron Kowali Pańskich

Analiza silnych i słabych stron Kowali Pańskich została przeprowadzona dla następujących obszarów: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE, INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA, SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA, DZIEDZICTWO KULTUROWE. Wyniki prac grupy przedstawiają poniższe tabele.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Silne strony	Słabe strony
Czyste środowisko	Brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków, szamba bez dna w nieskanalizowanych gospodarstwach
Gospodarka odpadami i segregacja śmieci	Stosowanie oprysków
Duża powierzchnia łąk i pastwisk	Brak działających gospodarstw ekologicznych
Atrakcyjne położenie	Niskiej i średniej klasy grunty rolne
Ukształtowanie terenu	_____

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Silne strony	Słabe strony
Posługiwanie się gwara wielkopolską przez starszych mieszkańców	Zanikanie tradycji oraz gwary
Kościół pw. Siedmiu Boleści NMP	Brak kultywowania innych tradycji regionu
Przydrożny krzyż	_____

INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA

Silne strony	Słabe strony
Dogodne położenie miejscowości na terenie gminy	Słaba jakość dróg, jedna droga asfaltowa gminna
Oświetlenie ulic	Brak chodników
Rozwój budownictwa mieszkalnego	Brak terenu rekreacyjno - sportowego

Światłowód	Brak placu zabaw i wiaty
_____	Brak ścieżek rowerowych i pieszych

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Silne strony	Słabe strony
Znaczący odsetek ludzi młodych, aktywnych i dobrze wykształconych	Mała aktywność i zaangażowani mieszkańców
Tendencje rozwojowe – znacząca liczba rodzin z małymi dziećmi	Słaba integracja pomiędzy starszymi i młodszymi mieszkańcami wsi
_____	Słaba znajomość języków obcych

Z przeprowadzonej analizy silnych i słabych stron Kowali Pańskich wynika, ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE oraz DZIEDZICTWO KULTUROWE to obszary, w których przeważają silne strony. To właśnie na zasobach naturalnych, w tym pięknych widokach i czystym powietrzu należałoby bazować w przyszłym rozwoju. Należy szczególnie dbać o tę sferę. Miejscowość jest czysta i ekologiczna, brakuje terenu umożliwiającego zagospodarowanie na cele rekreacyjne jak i sportowe.

Popracować należałoby nad obszarem jakim jest SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA, warto aby stał się on atutem wsie Kowale Pańskie. Pierwszym krokiem do zmian jest przystąpienie do opracowania Planu Odnowy Miejscowości i podjęcie działań umożliwiających pozyskanie funduszy Unii Europejskiej na rozwój obszarów wiejskich.

Szansą rozwoju płaszczyzny SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA jest aktywizacja mieszkańców, organizacja większej ilości imprez czy festynów organizowanych przez wieś, ale także Gminne czy inicjowane przez inne miejscowości. Kolejną możliwością są warsztaty oraz szkolenia, które podnoszą kwalifikacje i zwiększają posiadane umiejętności a jednocześnie budują relacje międzyludzkie. Dobrym sposobem na poprawę integracji międzypokoleniowej jest wspólna praca na rzecz Kowali Pańskich, wówczas nie dość, że poprawia się wizualne aspekty wsi to również zacieśnia więzi.

Analiza wszystkich obszarów łącznie wskazuje na potrzebę tworzenia mieszkańcom Kowali Pańskich miejsca do wypoczynku, aktywnego spędzania wolnego czasu oraz integracji podczas imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych. Kolejną ważną potrzebą jest budowa większej ilości dróg asfaltowych co przyczyni się z pewnością do rozbudowy miejscowości o nowe domy ale także może skutkować rozwojem działalności gospodarczej. Bardzo ważne dla mieszkańców jest dbanie o środowisko naturalne wsi poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, inwestycje w odnawialne źródła energii takie jak panele fotowoltaiczne.

5. Wypracowanie wiodącego wizerunku Kowali Pańskich

Wiodący wizerunek Kowali Pańskich wypracowany na warsztatach to wynik burzy mózgów, w trakcie której rozwiano wątpliwości dotyczące realności marzeń oraz konieczności tworzenia nowej wizji odnowy i rozwoju miejscowości. Zespół wypracował następującą wizję:

Kowale Pańskie to miejsce ekologiczne i bezpieczne, wyposażone w nowoczesną infrastrukturę i posiadające miejsca sprzyjające rekreacji i integracji. Miejscowość, w której żyją wielopokoleniowe rodziny oraz do którego z chęcią napływają nowe.

6. Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

1) Mieszkańcy Kowali Pańskich wraz z samorządem Gminnym uznali, iż spośród wymienionych projektów, najpilniejszy i najważniejszy, na który będą ubiegać się o środki unijne, będzie projekt pod nazwą: **Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Kowale Pańskie.** Brak wystarczającej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Kawęczyn może negatywnie wpływać na stan środowiska naturalnego. Nieskanalizowani mieszkańcy Kowali Pańskich zmuszeni są do korzystania z kanalizacji indywidualnej, której zbiornik często są nieszczelne, co wiąże się z realnym zagrożeniem przedostających się szkodliwych substancji do gleby oraz zbiorników wodnych. Sytuacja to rodzi ogromne zagrożenie dla środowiska naturalnego oraz życia i zdrowia mieszkańców.

2) Druga inwestycja, którą mieszkańcy pragną zrealizować dzięki wsparciu ze środków unijnych jest: **Zakup i montaż urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii.** Koszty energii rosną, dla mieszkańców Kowali Pańskich utrzymujących się z małych gospodarstw towarowych i pracy etatowej, stanowią duże obciążenie dla domowych budżetów. Realizacja projektu i pozyskanie dofinansowania do paneli fotowoltaicznych ograniczy koszty co zwiększy jakość życia mieszkańców. Realizacja projektu wpłynie również na zachowanie czystości środowiska zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych.

3) Trzecią inwestycją, którą mieszkańcy pragną zrealizować dzięki wsparciu funduszy zewnętrznych to: **Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego dla mieszkańców Kowali Pańskich.** We wsi brakuje alternatywnych i bezpiecznych form aktywizacji ruchowej dzieci i młodzieży. Budowa i urządzenie placu zabaw sprawi, że ludzie młodzi będą mogli spędzić czas wolny na świeżym powietrzu w sposób atrakcyjny i bezpieczny. Wpłynie to również na stan zdrowia mieszkańców, która część przeszła zakażenie wirusem Sars Cov 2 (Covid-19). Realizacja tego zadania wpłynie również na integrację mieszkańców. Ulegną poprawie stosunki międzyludzkie oraz odbudowane zostaną więzi społeczne. Zagospodarowany teren będzie lokalnym centrum rekreacyjnym, które uatrakcyjni ofertę turystyczną wsi, a także całej gminy.

7. Opis planowanych zadań w perspektywie 7 lat

Program działań został wypracowany, w oparciu o inwentaryzację zasobów oraz analizę słabych i silnych stron Kowali Pańskich. Realizacja zadań uwarunkowana jest pozyskaniem funduszy zewnętrznych. Wszystkie proponowane działania są zgodne z Strategią Rozwoju Gminy Kawęczyn. Realizacja wymienionych zadań przyczyni się do poprawy jakości życia i pracy mieszkańców Kowali Pańskich zaspokojenia ich potrzeb społecznych i kulturalnych oraz zagospodarowania przestrzeni publicznej i wzrostu atrakcyjności turystycznej miejscowości.

Lp.	Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota zadania w zł i źródła jej pozyskania
1.	Budowa, przebudowa, remont i bieżące utrzymanie dróg	Poprawa jakości życia mieszkańców	Komunikacja pieszych mieszkańców wsi i poprawa bezpieczeństwa	2022-2028	500 000,00 Środki własne gminy Środki UE
2.	Powołanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowej działającej na rzecz rozwoju wsi	Poprawa jakości życia mieszkańców oraz zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych.	Prowadzenie działań na rzecz rozwoju wsi	2022-2025	20 000,00
3.	Warsztaty i szkolenia podnoszące kwalifikacje mieszkańców	Wzrost kompetencji i umiejętności mieszkańców	Podnoszenie kwalifikacji oraz zdobywanie dodatkowych umiejętności. Spadek bezrobocia, poprawa jakości życia.	2022-2028	30 000,00 Środki własne gminy Środki UE

4.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Poprawa jakości życia mieszkańców i ochrona środowiska	Dbanie o środowisko naturalne	2022-2029	300.000,00 Środki własne gminy Środki UE
5.	Budowa, modernizacja oświetlenia ulicznego	Poprawa jakości życia mieszkańców i bezpieczeństwa na terenie wsi.	Bezpieczeństwo mieszkańców. Dbanie o środowisko naturalne.	2022-2029	50.000,00 Środki własne gminy Środki UE
6.	Zakup i montaż urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii	Poprawa jakości życia mieszkańców i ochrona środowiska	Dbanie o środowisko naturalne	2022-2029	500.000,00 Środki własne gminy Środki UE

7.	Zakup i montaż urządzeń retencyjnych (zagospodarowanie wód opadowych)	Poprawa jakości życia mieszkańców i ochrona środowiska	Dbanie o środowisko naturalne	2022-2029	500.000,00 Środki własne gminy Środki UE
8.	Budowa, przebudowa, remont sieci wodociągowej	Poprawa jakości życia mieszkańców	Bezpieczeństwo mieszkańców	2022-2029	500.000,00 Środki własne gminy Środki UE
9.	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego dla mieszkańców Kowali Pańskich.	Poprawa jakości życia mieszkańców	Poprawa jakości życia mieszkańców. Integracja mieszkańców.	2022-2029	100.000,00 Środki własne gminy Środki UE

10.	Budowa, rozbudowa sieci internatu szerokopasmowego	Poprawa jakości życia mieszkańców	Prowadzenie działań na rzecz rozwoju wsi/ Poprawa jakości życia mieszkańców.	2022-2029	100.000,00 Środki własne gminy Środki UE
-----	--	-----------------------------------	---	-----------	--

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XLIX/323/2022
RADY GMINY KAWĘCZYN

z dnia 12 kwietnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Kowale Pańskie
przedstawionego przez Sołtysa Sołectwa Kowale Pańskie.**

Zebranie Wiejskie sołectwa, mieszkańcy podjęli uchwałę w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości. Podjęta przez sołectwo inicjatywa ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców, pobudzenie i uatrakcyjnianie miejscowości. Ponadto przyjęty plan stanowi jeden z kroków do działań mających służyć pozyskaniu środków na rozwój społeczno – infrastrukturalny sołectwa.

Z uwagi na możliwość rozwoju sołectwa oraz możliwość aplikowania przez Gminę Kawęczyn o pomoc finansową w ramach różnych programów, w tym Programu Wielkopolska Odnowa Wsi, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich podjęcie uchwały jest uzasadnione.